

LEDER: TILGIVELSE

«Tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere» lyder det i Vår Far, og tilgivelse er sentralt i kristendom. Men tilgivelse er ikke bare et av kjernebegrepene i kristendom. Tilgivelse er også viktig i andre religioner, og de senere tiårene har det kommet en god del forskning på tilgivelse fra blant annet filosofisk og psykologisk hold. Med dagens formålsparagraf defineres tilgivelse som en grunnleggende verdi i skole og barnehage, og der knyttes den til både kristen og humanistisk arv og tradisjon, ulike religioner og livssyn og menneskerettighetene. I læreplanverkets overordnede del knyttes tilgivelse til sårbarhet, feilbarlighet og menneskets utvikling.

Det er altså ingen tvil om at tilgivelse er viktig i religionspedagogisk virksomhet både i skole, barnehage, trossamfunn og hjem. Men tilgivelse forstås ikke likt i alle sammenhenger, og forskjeller i forståelse gjør at en vil trekke fram ulike aspekter som viktige. Knyttes tilgivelse til Gud på noen måte? Er det å tilgi rasjonelt eller moralsk godt? I hvilke tilfeller bør en absolutt ikke holde fram at det er bra å tilgi, og når bør en holde det fram? Hvordan kan en lære barn og unge tilgivelse uten å trække over grenser for det private og legge sten til byrden for den som opplever overgrep? Hvordan kan en forkynne og drive trosopplæring om tilgivelse på gode måter? Alt dette er spørsmål som berøres i dette nummeret, fra ulike perspektiver og knyttet til ulike kontekster.

Guro Hansen Helskog skriver om undervisning om og i tilgivelse, og analyserer ulike typer praksis og drøfter hva som er etisk god praksis i undervisningssammenheng. Tormod Kleiven går gjennom forskning på tilgivelse, ser på hvordan begrepet forstås, og drøfter innsikter fra faglitteraturen inn mot barn og unges livsverden.

Paul Leer-Salvesen presenterer utviklingen av tilgivelse som forskningsfelt, skriver om tilgivelsens tvetydighet, og holder fram en forståelse av tilgivelse som dyd eller livsyttring. Elisabet Kjetilstad og Irlin Bråten forteller i intervjuform om trosopp-læring og kirkelig praksis knyttet til tilgivelse, og reflekterer over styrker, svakheter og muligheter. Espen Gamlund argumenterer for tre verdier som er viktige når barn skal lære verdien tilgivelse, mens Elisabeth Schancke knytter an til en kunststilling og skriver om tilgivelse som psykologisk prosess. Guro Hansen Helskog reflekterer til slutt over tilgivelse i både familie, skole og globalt.

Skribentene i nummeret er både pedagoger, teologer, psykologer og filosofer, med erfaringer fra et mangfold av praksisfelt. Ikke alle artikkelforfatterne har synspunkter som går friksjonsløst sammen, men mangfoldet av perspektiver bør kunne oppleves som fruktbart og et godt utgangspunkt for videre refleksjon og samtale.

Ny redaktør

Fra og med neste nummer vil Ingunn Aadland overta som redaktør for Prismet mens jeg, Gunnfrid Ljones Øierud, har permisjon. Aadland er IKO-rådgiver, teolog og bibelforsker. De siste årene har hun forsket på bibelformidling i barnehager, på barnebibler og på bibel og kultur, og vært engasjert i en forskergruppe om barn og religion. Aadland er en ressurs på feltet og det er en glede å overlate stafettspinnen til henne!

Gunnfrid Ljones Øierud
redaktør
Guro Hansen Helskog
med-gjesteredaktør